Kiké: .....
Cím: .....
.....rendőr. .....táborí posta.

XVII. évfolyam 12. szám.
1943 március 20., szombat.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1'50 pengő. Megjelenik minden szombaton.

Kormányzói szózat a leventeifjúsághoz

Magyar Leventék!

Az ország egész fiatalsága mellett elsősorban Tihozzátok szólok, mert Reátok nagy feladat vár. A március 15-i ifjak helyébe kell lépnetek. Nektek is ugyanolyan lelkesedéssel kell felsoraknak lenni a nemzet nagy ideáljai és céljai mellé. Ma, Ti vagytok hazánk reménységei a magyar jövő valóraváltói. Legyetek mindig méltók nagy őseitekhez, állítsatok ifjú erőtöket épp olyan lelkesedéssel a haza szolgálatába és teljesítsétek épp oly hiven kötelességeiteket. Törekedjetek mindig arra, hogy életetek példaadás legyen. Ti járjatok elöl a valláserkölcsi életben, a becsületességben és a hűségben. Szolgáljátok mindenekelőtt a nagy magyar célokat, mert kivált ilyen nehéz időkben kell, hogy a nemzet érdekei minden egyéni érdeket megelőzzenek.

A nemzeti élet egyik legfontosabb alapja a legyelem. Az öszszetartás, a belső rend fenntartása, a belső front ereje, ma az ország számára a lét- vagy a nemlét kérdése.

Szálljatok mindig keményen szembe a társadalombontó törekvésekkel. Ezek rendszerint válogatás nélkül mindennel szemben a tagadást hirdetik. Pedig még az egészséges reformokat sem szabad, hogy a demagógia sajátítsa ki magának, mert az a szem elől téveszti az adott lehetőségeket, túlkiabálja az észszerű jóakaratot és háttérben szorítja a komoly munkát. Az újítás is csak akkor lehet egészséges, ha az élet józan követelményeihez simul.

Ezernyolcszáznegyvennyolcban, március 15-ének lelkesedését nem lehetett valóra váltani. Ma lehhez minden rendelkezésünkre áll. Országunk független és önálló, megvan a törvény előtti teljes egyenlőségünk. Ha ezeket megőrizve egységben, legyelmezetten, keményen dolgozva haladiunk és megtartjuk erkölcsi tisztaságban országunkat, méltók leszünk őseinkhez és a ma magyar harcának szent áldozataiboz.

Legyetek felkészülve, hogy ha ránk koszont a napsütés, ősi erővel sarjadjon az ifjú magyarság élete.

Bízom a mai fiatal magyar lelkek egészséges életerejében, amely meghozza a szebb jövőt.

Hogyan ünnepeltünk március 15-én

Celldömölkön és Sárvárott nagyszabású március 15-i ünnepségek voltak

Az ünnepléseket a tiszta magyar szellem jellemezte

Az ünneplésben, ennek tartalmában s módjában éppúgy a nemzeti közvélemény nyilatkozik meg, mint akár egy népszavazásban. Másként ünnepel a román, másként a szlovák, másként a német s így tovább. Egy ünnepély megrendezése nemcsak a nemzeti közvéleményre s a korszellemre jellemző, hanem mindenekelőtt azokra, akik az ünnepélyt rendezik. Még nem is oly régen március 15-ike egy sereg értéktelen ember számára jelentett szereplési lehetőségeket. Sárvárott egy derék uradalmi számtartó szokta megprezentálni egy-egy költeményével az ottani polgári iskolát, nyilván azt hitte, hogy az ő költeményei a legalkalmasabbak arra, hogy — nagy költőink szép és tartalmas, könnyen érthető versei helyett — hitet, önértékeinkbe vetett törhetetlen bizalmat sugározzanak, s ezáltal faji ösztudatunkat fokozzák. Egy csomó — sehol másutt érvényesülni nem tudó — fűzfapoéta és fűzfaszónok itt talált magának deszkát, pódiumot s sütkérezett a tudatlanok vagy gerinctelenek gratulációiban.

Az utolsó években kissé másként kezdtünk ünnepelni. (Irredenta verseknek vagonszerű tömegével sem lehet hazafias öntudatot adni, még kevésbbé nagy nemzeti kérdések megoldására előkészíteni a közvéleményt, mégkevésbbé kijjebb tolni a határokat a magyarság számára.) Évről-évre több felelősség hatja át a márciusi ünnepek rendezőit, s az idei év Celldömölkön, Sárvárott s Pápán a magyar szellem megújulásának jegyében zajlottle.

Celldömölkön

a mai magyar irodalom s az örök magyar szellem két nagy óriása, Kodolányi János író és Sinka István költő jelentek meg a református egyház rendezésében megtartott hatalmas ünnepen, mely valóban szép tüntetés volt a virrasztó magyar szellem és gondolat mellett. A ref. egyház rendezte, mely a saját hadbavonultjait eleve kirekesztette a tiszta jövedelemből való részesedésből, s azt teljes egészében más felekezetiek között osztotta szét, hogy ezzel is példát adjon a felekezeti korlátokon túl emelkedő valóban magyar testvéri szolgálatra.

Kodolányi János lenyűgöző előadást tartott arról a kérdés ről: mi lenne, ha a magyarokat a Duna-Tisza közéről kitelepítenék, amit jobb és baloldalról egyaránt követeltek az elmúlt években Európában. Megrázó szavakkal vázolta, hogyan vándorolna a marhaszállító vagonok felé a magyar nép, s hogyan maradnának itthon azok, akik származásilag nem tudnák igazolni magyarságukat. Akik eddig csak hangoskodtak, akik eddig nagy magyar pózokban ágáltak egyesületben, piacon, politikai életben és mindenütt, s akiknek nyomán csak az ő fiaik boldogultak a fajmagyarság rovására. Akik, miközben nagy magyaroknak tartották magukat, a valóban magyarokat veszítették ösze egymással, hogy a magunk terveit meg ne valósíthassuk s könnyu zsákmányként essünk minden idegen érdek s szándék áldozatául, messze az élet anyagi- és értékes szellemi javaitól. — Ott, ahova kitelepítenének bennünket, ott — mert csak magyarok lennénk — magyarul oldhatnánk meg minden kérdést, mert magyar ember csinálna mindent, magyar szerszámmal, magyar gondolattal. Nem volna kérdés, ki a testvér, mert minden magyar ember az lenne, nem állana közibénk a magyar bőrbe bujt idegen. De — tette fel a kérdést Kodolányi —, miért kell nekünk erre várnunk, miért nem tesszük meg mi ma, és itt a mai hazában azt, amit a fajmagyarság érdeke megkíván? Miért nem nyílik ki a szemünk annak meglátására, hogy a soksok jelszó csak arra való, hogy port hintsenek a szemünkbe az idegenek, s egymással összeveszítsenek?

Kodolányi előadása, noha azzal kezdte, hogy nem arról akar beszélni, ami Celldömölkön elválasztja a magyarokat, — mert mint enyhe gúnnyal megjegyezte, Celldömölkön nincsenek veszekedő magyarok, mégis — elevenbe talált. Éppen ezért igen-igen. Ekelt ez az előadás Celldömölkőn. Igen sokan mentek haza tisztulatabb látással, akiket már nehezebb lesz eltántorítani a magyar önzőtlen gondolkodástól.

Sinka István gyönyörű verseiből adott elő nagy tehetséggel. Itt láttuk, hogy az ő versei az ő előadásában hatnak igazán és csodálatosan. Dübörgő tapsfogadta minden versét, sőt újabbakat is kért tőle a közönség. Nem választotta el a jelenlévőket a versektől az, hogy ők más társadalmi viszonyok közt élnek, mint a Sinka-versek hősei, mert a versekben a magyarság úgynevezett három milliónak kolduskénak élete szólalt meg meg a művészet halhatatlan szépségeiben.

Ki kell emelnünk Kalmár Mihály pápai zeneigazgató és felesége gyönyörű játékát, azt hogy a magyar zene világhírű mesterelnek — Kodály és Bartók — darabjaiból adtak elő. Kodolányi, Sinka, Bartók és Kodály, ez utóbbiak az említett kiváló előadók szép előadásában, valóban a magyar szellem csúcspontjait jelentették. Szép volt az eszmei összhang az egyes számok között. A pápai regősök teljesítménye azonban kissé gyenge volt. Nem szabad csupa közismert dallal előállani, a meglévőhöz így nem kap semmi újat, illetve mást a közönség. Legtöbbet ért ily szempontból a Megismerni a kanászt és az Amott legel kezdetű szép népdal. Vagy teljes számmal kell megjelenni, vagy nem kell szereplésre vállalkozni, mert könnyen nagyob hiba is történhetik.

Az estről azzal a benyomással távoztunk, hogy értékes és szép est volt. Méltó március 15-ike nagy eszméihez. Így kell ünnepelni ezután is. Évről-évre többet nyujtani a tiszta magyar szellem forrásaihól és alkotásaiból.

Sárvárott

az ottani Levente Egyesület irodalmi szakosztálya lépett rá arra az új útra, amiről bevezetőnkben szólottunk. A kezdeti nehézségek természetesen észrevehetők voltak, de a közönség megelégedetten láthatta — ha képes volt meglátni —, hogy itt nem könnyű hazafiság pózaiban jelentkezett egy működő társaság, hanem a magyar nemzeti lelket akarta szolgálni minden számmal. Vörösmarthy Jóslat c. költeményével indult a műsor, Rózsa Lajos előadásában. Sok gyakorlattal alkalmas tolmácsa lehet a legnehezebb költeményeknek is. Pankaci Lajos fiatal le-

Ára 12 fillér

vente szavalta el megható indon a Vitézi éneket:

Áldja meg az Isten azt az édesanyát,
aki katonának nevelt a fiát.
Húsz évig nevelt a világ pompajára,
húsz éves korában ötödiki gyászba.

Utána el is énekelte egy csoport levente ezt a szép és bánatos éneket, több más katonadallal együtt. Az ünnepély láthatoan két részre tagolódott. Az első részben az eddigieken kívül Vathy István szavalta hatalmas erővel Petőfi Csatában cimü költeményét. Csáfordy László pedig Ocskay László árultatásáról szóló régi kuruc balladát. Mentes Ilus pedig az Este guzsalyasba én eccer ementem kezdetü vig székely balladát. Kedves és hangulatos szám volt a szereplők népdaléneklése, kár, hogy nem többet énekeltek, bár amit énekeltek egytől-egyig gyöngyszeme volt a magyar népdalkincsnek s többet közülük most hallott először a közönség, akinek így egypár új dal is a fülébe mászott s láthatta, mennyi ötlet, élet és szépség, mennyi mély érzés van a magyar népdalokban. — Az est második része szindarab előadásból állt: Muhary Elemér A szegényember aranyai cimü, mély szociális igazságot tartalmazó darabja került szinre, mely az est csúcspontját jelentette. Az előadó „szinészek" egytől-egyig tehetségük legjavát adták, különösen Vathy István a szegény ember szerepében alakította megrázóan a kifosztott, majd igazságát mégis elnyert szegényember szerepét. De a többiek is, így Rózsa Lajos a fösvénységében kiaszott életű s a bőr lenyúzásáig kegyetlen és szivtelen gazdag embert alakította pazarul. A darab végső akkordja szigorú s egyben időszerű igazságokat tartalmazott, s a darab művészi hatása itt érte el csúcspontját. A másik jelenet, a Dolgozz macska rövid volt, de pár derüs percet így is szerzett. Az egész est azt mutatta, hogy a leventeintézmény megelégelte a mondvacinált hazafiaskodást, az asztalt-szellemet, mélyebbre akar hatolni s ennek a törekvésnek volt egyik kezdő állomása ez az est. Ha ezen az úton halad tovább ez a gárda, sok szép órát szerezhet a sárvári közönségnek s egyik fontos munkálója lehet a megujuló magyar szellemi életnek vidéken. Előre! Így tovább! — ez az üzenetünk szamukra.

Csak a kiemelkedő mozzanatokat soroltuk fel az idei évi ünnepléseikből. Gyógyul a magyar lélek — alapíthatjuk meg belőlük örvendező lélekkel. Lassanként eltunnek a frázisok, s a magyar valóság talajára állanak a rendezők és szereplők s így a közönség is. A szokványos ünnepségek közül meg kell emlitenünk a hivatalosokat is, de ezekről lapunk más részein számolunk be.

— **Szeretetvendégség.** A tokorcsi Nőegylet 1943 március 7-én szeretetvendégséget tartott amely nagy erkölcsi és anyagi sikert eredményezett. A bevétel közel 400 P volt. Molitórisz János es peres úr a magyar faj és a magyar könyv szeretetéről tartott előadást. A nagy számban megjelent környékbeli és helybeli közönség élvezettel hallgatta a gazdag müsort.

A Don környéki keleti front.

Társadalmi válaszfalak; osztálygőg

s ami ebből a tételből következik

(2.) Ez szóba sem áll azzal a réteggel, ahonnan ő is felkerült az ugorkafára. A hivatalnok, az intellectuell, nemcsak lenézi az iparos, kereskedő, magyart; hanem osztályán belül is rágja, marja egymást, lévén egy fokkal magasabban azon a létrafokon, ahova „méltóságos" papája, nagybácsija protekciója folytán; avagy szép és nem éppen megközelithetellen kedves neje őnagysága révén került. S az ötök megállithatatlan: mar, gyilkol tovább. Az iparos, a kereskedő undorral beszél a földművessel. A tizenöthúszholdas gazda pök egyet a cselédember felé.

Vakok és süketek!... Nevetséges — de egyuttal sirásra ingerlő — góggel burkolóznak nézetelk fellegbajtójába. Szervezkednek, pártokat alakitanak. Ki ellen?... Kinek a védelmére?... Nem tudom. S közben: — magyarok. Minden. Legalább is, annak valljuk magukat.

Valhatják! Mondhatnak amit akarnak! En azt kiáltom feléjük, vágom a szemük közé:

— Buták! Álmagyarok! Gyilkosok!

Buták! Mert nem látnak az orruk hegyénél tovább. Nem látják, hogy mily szembeszökő, szoborba kivánkozó példányai a butaságnak. Szeretnék mélyen a szemükbe, a lelkükbe nézni. Megfogni a kezüket s azt mondani:

— Testvér! Magyar Testvérem! Nem érzed, sogy mindez, amire hivatkozva most félistennek, vagy porszemnyi féregnek érzed nevetséges magadat — hidd el e két örült véglet egymásba olvad — egy giccses, pillanatnyi véletlenen muit? Sugd a fülembe: *mi az érdemed abban, hogy selyemhuzatos bölcsőben sirtad el első keservedet; és nem egy cigányasszony koszos kötényében nyitrakoltál?* Te talán nem is oly állati mohósággal kaptál a duzzadó anyakebel után, mint az, akit egy fokkal alacsonyabban titulálnak?! Vagy Téged — aki a Fortuna játszi szeszélyéből magasabbra jutottál — talán nem is teljel tápláltak, hanem szivárvánnyal és holdsugárral; a így tehát mentve vagy minden földi mocsoktól?!?

Álmagyarok! Mert ma, amikor lét- vagy nemlét kérdése a tét ahbban a harcban, ami világszerte dúl, akkor belső széthúzással intitják, gyöngitik a Nemzetet. Ma, amikor égető szükség van minden igaz magyarra. Megfizethetetlen kincs minden dolgos, kemény kéz, minden gondolkodó, alkotó agy: és minden szerető, meleg magyar sziv. Egy-egy kemény tégla, vakolatdarab a Győzelem, az új, nagy Magyarország épületében. Soha nem volt időszerűbb Széchenyi Istvánnak, a „legnagyobb magyarnak" kétségbeesett kiáltása, mellyel azt hirdeti, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni, akkora *szükség van minden magyarra.* — Úgy látszik azonban, hogy örök rémként kisért a széthúzás, az osztalyharc, a meg nem értés, az osztálygőg, amely átok hozott már Mohácsot, tatárjárást, pusztulást, lelki pestist; és minden rosszat; csak még jót nem!

Gyilkosok! Utolsóbbak a legutolsó bérgyilkosnál. *Piszkos, önző érdekek Judáspénzéért eladnak, elkótyavetyélnek egy szerencsétlen jobb sorsra érdemes Nemzetet.* Testvérgyilkosság ez: a bűnök legszörnyűbbike. Mig a hópalástos orosz mezőkön kemény magyar kezek fogják a fegyvert; bizva abban, hogy a hátsó arcvonal is rendithetetlen a lemondások, az áldozatos szeretet, a kötelességek teljesitésében, addig itthon is folyik a harc; mérgezett szófullánkok, átokverte széthúzniakarások nyilai röpködnek gyilkolva. És... magyarok, dolgos kezek, nagy koponyák, nagy akarások hullnak el — ha nem is testi, de lelki értelemben.

...Érdekes tünet! Érdekes, mert megmagyarázhatatlan forrás táplálja; de gyászos is, mert romlásba visz! *(Folytatjuk.)*

ÉRDEMES-E?

„...me-gyen már a haj-nal-csillag.. egy-kettő, egy-kettő.. tögyshajlitás előre-hátra... oszolj mosakodáshoz..."

Nap, mint nap, korán reggel ilyen különös hangokra lesznek figyelmesek Celldömölk békés polgárai az Evangélikus Ifjúsági Ház közelében. Kiváncsi szemek kandikálnak be... igen, a népfőiskolás leányok kezdik meg napi munkájukat. A pároló tej jó illiata hamarosan reggelihez csalogat, majd felhangzik az ének: „hogyn dicsérném az Istent..." Később a tanulóteremben gyülekeznek, hogy kitárt szivvel, szomjas lélekkel hallgassák, vitassák a „magyarnak lenni" nagy kérdéseit.

Feltárul előttük a mult és lassanként kibontakozik a jövő. Mind égetőbb lesz a kérdés: és hol lesz ebben az én helyem? Nem vallaserkölcsi prédikációkkal, nem hazafias szólamokkal ámitjuk el őket, hanem rávilágitunk arra az egyetlen útra, ami a mi útunk. Küzdelmes út, nem tömegek járják. Nehézségeit nem háritjuk át felelőtlenül; magamnak kell megharcolnom és magamon kell kezdenem. Kiméletlenül kiégetni mindent a szivemből, ami bűn: önzés, hiúság, számitás, szeretetlenség, a magam hasznának a keresése. Mindazt, ami akadályoz abban, hogy valósággal megjárjam az útat. És hogyan tudnék eredményesebben célhoz jutni, mintha az egyetlen, igaz, őszinte tükörbe, az Isten igéjébe tekintek.

Ezt tárjuk a leányok elé is, hadd lássák meg igazán, hogy ki az ember és hadd döbbenjenek meg ettől a képtől. De ez a tükör, mindig két arcot mutat: az egyik emberi, a másik a „legnap és ma és örökké ugyanaz", az Isten Arca. Bevilágitja ez a tiszta, tündöklő Arc az életüket. Megtisztit, erőt, új lelket, újult akaratot ad. Mint reflektorfény felreérthetetlenül megvilágitja az egész életutat, a célt: légy hű mindhalálig Istenedhez és magyar népedhez! Igen, ez a Dunántúli Evangélikus Leánynépfőiskola célja, ez minden népfőiskolié. Az a sok tantárgy, amivel egész nap foglalkoznak (hittan, egyháztörténelem, bibliaismeret, magyar irodalom, történet, földrajz, népismeret, társadalomtudomány, fogalmazás, számolás, egészségtan, gyermeknevelés, gazdasági ismeretek: kertészet, állattenyésztés, főzés, varrás, stb.) nem cél önmagában, mind csak segitség ahhoz, hogy ennek a célnak szolgálatában, egész emberként szolgálhassanak.

Nem tömegeket mozgat: minőségi munkát végez a leánynépfőiskola. Ezidén csak 15 leányt indit el erre az életre, de felmérhetetlenül sokat jelentheti ez, ha ők 15 en falvaikba hazatérve az itt szivükben meggyujtott piciny tűznek hűséges hordozói lesznek. A magyar jövendő 15 igérete. Önkénytelenül is elénk tárul az a kétezer év előtti kép az öt kenyérrel és a két hallal. Jézus kezében ezrek megelégítésére bőségesen elég volt. Isten nevében és áldásával végzett munka ma is csodákat müvelhet. Ezzel a hittel kezdtük és ezzel a rendithetetlen hittel kezdtünk már negyedik hónapja minden napot. Hiszük, hogy nem hiába!

A Vezető.

HIREK

— **Kitüntetés.** A Kormányzó Úr a honvédelmi miniszter előterjesztésére dr Sass István tart. zászlós, celldömölki lakost, az ellenség előtt tanusitott kiváló és hősies magatartásaért a Signum Laudisszal — a hadiszallagon a kardokkal — tüntette ki.

— **Tanügyi hir.** A VKM úr a vend vidéken rendes tanitóvá nevezte ki Kovács Ilonka (Csekefa) celldömölki, Horváth Etelka (Vashidegkut) gérceí, Varga István (Peteshäza) káldi és Böröndi József (Légrád) kemenesmagasi származású helyettes állami tanitókat.

— **Állomásvizsgálat.** Peredy József máv. főfelügyelő, üzletigazgatóhelyettes kedden délelőtt a celldömölki állomáson állomásvizsgálatot tartott.

— **Vasúti áthelyezések.** A szombathelyi MÁV üzletigazgatóság Vasvári Mihály pályamestert Celldömölkről Sárvárra, Enekes Lajos pályamestert Sárvárról Celldömölkre, Perlaky György kalauzt Nagyváradról Celldömölkre helyezte.

— **Halálozások.** Simon Sándor a régi Kiscell egyik érdemes iparosa folyó hó 11-én hosszas szenvedés után 83 éves korában elhúnyt. Simon Sándor a celldömölki iparosok egyik legtekintélyesebb tagja, hosszú ideig volt a polgári Kör elnöke. Viselte a celldömölki Ipartestület elnöki tisztét is. Rátermettségével nagyban hozzájarult annak fejlődéséhez. A közönség megtisztelte azzal is, hogy községbiróvá választotta, amely tisztséget a világháború és az azt követő nehéz időkben nagy hozzáértéssel töltött be. A kommunisták megfosztották ezen tisztségétől, de annak megszüntével újból átvette hivatalát s azt késő öreg koráig megtartotta. Azután is élénk részt vett a község ügyeinek intézésében, mint helyettesbiró, de nem hanyagolta el lakatosműhelyét sem, ahol állandóan munkálkodott egészen megbetegedéséig; és sok kiváló lakatost nevelt iparának, és a dolgozó társadalomnak. Halála nagy vesztesége nemcsak a községnek, hanem a messze vidéknek is, mert mindenütt ismerték és szaktudását mérlegelve minden kényesebb munkát reábiztak. Halála mély részvétet keltett nemcsak Celldömölkön, hanem az egész Kemenesalján is. Az elmúlt szombaton délután 4 órakor temették az egész község mély részvéte mellett. 4 gyermeke, 2 veje, menye és unokái, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják. — Gyürüsy Józsefné született Babolcsay Lidia 69 éves korában rövid szenvedés után folyó hó 16-án elhúnyt. Csütörtökön délután 3 órakor temették nagy részvét mellett. Férje, 2 gyermeke, menye, 2 unokája és kiterjedt rokonsága gyászolják.

Üzemáthelyezés

Tisztelettel értesitem a a mélyen tisztelt vendégeimet, hogy üzememet Gyarmaty-tér 2. szám alól Deák utca 4. szám alatti helyiségbe helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

Kovacsis Pál úri és női fodrász

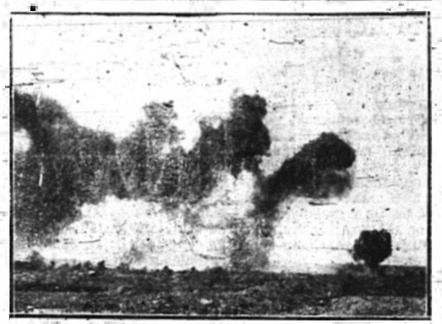

Hatalmas robbanás jelzi, hogy a szovjetorosz földerőd, amelyet honvédeink megrohamoztak használhatatlanná vált.

— **Ostffyasszonyfai Evangélikus Ifjúság március 15-iki ünnepélye.** Az ifjúsági énekkar szép karénekeket adott elő, Fóth Edit, Kelemen Etel és Marton Gyula hazafias verseket szavaltak. Az iskolás gyermekek hazafias szindarabot adtak elő, amely műsorszámok lelkes hangulatot keltettek a hallgatók soraiban.

— **Hősi Emlékmű megkoszorúzása.** A Nyilaskeresztes Párt helyi szervezete Március Idusán a délutáni órákban koszorút helyezett a Hősi Emlékmű talpazatára.

— **Vasutasok gyógyfürdőbe való felvétele.** Az állomásfőnökség ezúton is felhivja az érdekelt vasutasok figyelmét arra, hogy az igazgatóság engedélyezte a vasutasok gyógyfürdőbe való beutalását. Akik ezen fürdőkedvezményt igénybe óhajtják venni, azok az erre vonatkozó kérvényeiket folyó évi április hó 10-ig adják be az állomásfőnökség kezelőirodájába, mert később beadott kérvényeket nem veszik figyelembe.

— **Jól sikerült teaest Ostffyasszonyfán.** Az evangélikus nőegylet által rendezett teaesten Holéczy Zoltán dr celldömölki orvos tartott értékes előadást, Mészáros Margit és Febér Ilona szép magyar énekekkel, mások pedig szavalatokkal járultak hozzá az est sikeréhez. A bevétel egy része a sebesült katonák megajándékozására szolgál.

— **Főzőtanfolyam Tokorcson.** A tokorcsi leány levente egyesület vezetője, Szabó Ella, kéthetes háztartási ismeretekkel egybekötöt háborús főzőtanfolyamot rendezett. A hallgatók bemutatták a legkisebb mennyiségű zsirral és cukorral készitett ételek izletesen való elkészitését. A tanfolyamnak húsz hallgatója volt. A nagy igyekezet mellett készitett háborús ételek izletesek voltak, amikért az elnök elismerését fejezte ki.

— **Felhivás a fegyvertulajdonosokhoz.** A 990/1943. ME sz. rendelet értelmében az eddig kiadott fegyvertartási és lőszervásárlási engedélyek 1943 május 31. napján érvényüket vesztik. Ezért felhivjuk a celldömölki járás fegyvertulajdonosait, hogy fegyvertartási és lőszervásárlási engedélyeik megújitása iránti kérelmeiket március hó 31-ig a főszolgabirói hivatalhoz adják be. A kérvényeket a jegyzőségeken betekinthető kérvényminta szerint kell beadni és felszerelni.

Támogasd fajtádat! — Zsidó üzletben ne vásárolj!

Kaptuk és közöljük az alábbi levelet

Igen Tisztelt Szerkesztőség!

Az Újnemzedék 1943 január 23-iki számában a következő cikk jelent meg — „A magyar honvéd vérén senki sem keresbet" — Szász miniszter a háború vámszedőiről. „A mai idők nem alkalmasak a vagyonszerzésre, vagyongyarapitásra, mert ennek a háborúnak nem lehetnek és nem lesznek vámszedői. Ezen a háborún nem lehet és nem is fog senki meggazdagodni. Akik azt mondják, hogy a tények mást mutatnak tévednek, mert eljön a leszámolás órája." — Kedves szerkesztő úr ezen szavak a kecskeméti néma bálon hangzottak el.

Nagyon szép volna, ha igy lenne, de sajnos nem igy van, hanem éppen ellenkezőleg. — Most hivatkozom ugyancsak 1943 január 23-án megjelent Celldömölki Hirlap cikkére. „Kaptuk a következő levelet" cimmel. Melyben az öreg reguta „mészárosról" van szó, aki a füsöltszalonnát annak adja, ki a hatósági árán is felülfizet. Nem kell olyan sokat gondolkodni és megjegyzéseket sem csinálni, akkor, amikor Sárvárnak 13 húsiparosa van és a vármegye ha 100 darab sertést vágat, azt csak kizárólag két húsiparos vágja. A zsirját ugyan elviszi a vármegye, de a húsával szabadon rendelkezik ezen két „nábob". Kérdem, hol vagyunk? A város 11.000 lakosa oda van kényszeritve és ki van téve annak, hogy a nagy tolongásban ruháit letépik és még azt kapja, hogy menjen oda húsért, ahol azelőtt vásárolt. Oda a kishenteshez azonban hiába megy, mert ott nincs. Most már bátran kérdezheti a 11 kishentes, hogy miért mostoha gyermekeik ők a vármegyének és a város vezetőinek. Hisz ők eljárhatnának abban, hogy a kisiparosok is kapjanak a 100 darab vármegyei sertésből, hogy adójukat megtudják fizetni, gyermekeiket feltudják nevelni. Ami a legrosszabb, a 11 kisiparos nagyobb része tűz és frontharcos és mégis ők vannak kinullázva. Hiába mennek kéréseikkel a hatósághoz, mindig csak igéret van, de cselekvés soha. — Kérném, szerkesztő úr sziveskedjék lapjában soraimat leközölni. — Talán a közellátás változtat eddigi szokásain és gondolni fog arra, hogy Sárváron nemcsak két családnak kell a húsiparból megélni.

Tisztelettel a sok közül egy olyan sárvári lakos, aki csak szeretne húsfogyasztó lenni.

Aláirás.

Nem elég

szóval, propagandával harcolni na tbc ellen. Tettek kellenek, amelyek csirában fojtják el e népet pusztitó szörnyű betegséget. Nem elég azt ajánlani, hogy a szegény ember szellőztessen napközben többször is, akkor, amikor nincs tüzelő, amivel pótolhatná a büdös, de mégis meleg szobai levegőt. S inkább megszokja az áporodott, sokszor több napos levegőt, mintsem hogy a nagy kinnal összehordott kis tüzelőadta meleget kiengedje a levegőbe. Meg egyébként is: mit ér az, ha otthon jó levegő van, de az otthonán kivül: a munkahelyen, a vasúton, a vendéglőkben, az éttermekben mindenütt füst és füst, az utcákon, tereken por és por, ami ellen nem lehet védekeznie az egyik embernek. Meg kell látnunk, hogy itt általános és gyökerekig menő segitésre van szükség. Nyilvános helyeken, igy mindenekelőtt a vasúti várótermekben s kocsikban meg kell szüntetni a dohányzást. Az útépitéseket a portalanitás szempontjából kell végezni. Ma, már tudjuk, hogy nem a pénz mennyiségén fordul meg a közmunkán elvégzése, hanem az anyagon. A kikövezett utcák lényegesen kevesebb port termelnek, mint a földesek. Külföldön még a mezei útak kőből, kockakövekből vannak. A főbb útvonalakat — már ahol lakóházak vannak körülötte — nemcsak öntözik, sőt, a háború kezdetéig még olajozták is. Nemcsak a fővárosokban, hanem a falvakban is. És nemcsak az egyetlen főutcát, hanem a mellékutcát is! Egészséges lakóházakat kell épittetni, a rossz lakásokból álló utcasorokat le kell bontani, a barlanglakásokat meg kell szüntetni. A munkakerülőket munkára kell kényszeriteni. Iszákos, kicsapongó szülőket — ha másként nem megy — kényszer útján is vagy rendes életmódra kényszeriteni vagy elkülöniteni a gyermekétől. És igy tovább. Ezek bizonyára hathatósabb intézkedések lesznek ennek a magyar betegségnek csúfolt kórnak a visszaszoritására, népünk egészségének védelmére, mint az öles plakátok s az ünnepi beszédek áradata.

Természetesen tudjuk, hogy amig a kérdés ilyen nagymérvű rendezésének ideje eljön, addig is meg kell tennünk minden tőlünk telhetőt, hogy az adott helyzetben megtartsuk mindazt, amit a tudomány tanácsol a baj leküzdésére, illetve csökkentésére. De nem szabad azt hinnünk egy percre sem, hogy az egyes ember sikerrel harcolhat a tbc. ellen. A magyar életet általánosságában kell ujjá, szociálisabbá, s ezáltal egészségesebbé tenni, erkölcsiekben s anyagiakban egyaránt. Ez lesz az igazi s eredménnyel kecsegtető nagy hadjárat a tbc ellen.

P. D.

Két családi házra elegendő prima épitkezési anyag Celldömölkön arányosan eladó, 80 öl miskei faltkő, 20.000 nagyméretű tégla, 40 tekercs kátránypapir, stb. Ajánlat Nagy József fodrászmester, Budapest II. kerület Szász Károly utca 2. szám